

borg staar ligesaa godt som Samlingspunkt for Sylland som Aarhus, navnlig i Henseende til Sager, der spille ind paa det Omraade, som vi her beskæftige os med. Der kunde jo være Tale om saa mange andre Steder, der laa akkurat ligesaa godt, men det skal jeg her lade hvile, og jeg skal blot pointere, at Viborg dog vistnok turde være at foretrække. Det kan dog heller ikke siges, som fremhævet af det ærede Medlem fra Ribe, at man skal koncentrere Alt paa eet Sted. Naar han selv netop har anført som Argument, at man i Kjøbenhavn dnygede for meget op, vil det ogsaa slaa til, at man ikke heller i Sylland skal samle Alt paa eet Punkt, men ogsaa der sprede sig. Aarhus kan gjerne være den første Handelsby, og Viborg den første i andre Henseender, navnlig paa det Omraade, som vi her beskæftige os med.

Brandes: Jeg vil kun ganske kort slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgtreds (Bust) har bemærket i Dag. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem havde stillet Ændringsforslag med Hensyn til Beliggenheden af det jydsk Arkiv. I Udvalget tror jeg i det Hele, at der var en vis Stemning mod Provindsarkiver. Der var ikke saa Medlemmer i Udvalget, der vilde have foretrukket, hvad der kom frem her ved 1ste Behandling, at man gik til eet stort Arkiv her i Kjøbenhavn, og det baade af praktiske og af videnskabelige Grunde. Naar imidlertid disse Medlemmer, hvortil jeg hører, gaar med paa dette Punkt og slutter sig til Lovforslaget samt til de ærede Medlemmer i Udvalget, som fortrak den Ordning, der nu foreligger i det fra Udvalget kommende Forslag, er Grunden den, at man vil søge at opbjaelpe saa at sige det videnskabelige Liv i Provindserne og ikke gaa imod Noget, som kunde skabe en større provindsiel Selvstændighed. Naar man saa gaar til et Arkiv i Sylland, vilde det jo ganske sikkert være det Naturlige at vælge den jydsk Hovedstad Aarhus. Det skete imidlertid ikke, og det var tildels, den ærede sidste Taler (Lüttichau), der ved sin Bektalenhed bevægede os i Udvalget til at blive ved Viborg; især da det ærede Medlem fra Aarhus (Bingel), som havde en naturlig Forpligtelse til at tale for Aarhus, var saa besteden, at han ikke førte det frem i Udvalget. Nu, da det er kommet frem her — ja saa vil jeg i alt Fald her ved 2den Behandling sige, at skulde dette Forslag komme som Ændringsforslag, vil jeg være meget tilbøielig til at stemme derved. Det forekommer mig nemlig, at naar man skal gjøre Noget for Sylland i det Hele, er det ikke urimeligt at gjøre Noget for den

jydsk Hovedstad og der koncentrere saa meget som muligt. Jeg kan ikke erkjende, hvad den ærede sidste Taler nu sagde, at der skulde være Fare for at dnyge for meget op i Aarhus, saa at man der vilde komme til den samme stemme Omstændighed som i Kjøbenhavn. Jeg tror, der er langt igjen dertil. — Jeg kommer ganske sikkert herved i det uheldige Tilfælde, at jeg taler mod mig selv, forsaavidt som jeg jo har indstillet Viborg. Dette generer mig dog ikke; thi det er en god Sag, og da den er bragt frem her i Thinget, men ikke i Udvalget af de Medlemmer, der vare mest forpligtede dertil — tør jeg sige — er det min foreløbige Tanke, at Udvalget inden 3die Behandling vil tage denne Tanke op. Skulde det ikke ske, ville jo ogsaa andre ærede Medlemmer selv have Leilighed til at stille Ændringsforslag til 3die Behandling.

Bingel: Jeg er i et lignende Tilfælde som den ærede Taler, der nu satte sig, og jeg skal her bekjende, at jeg her paa en Maade har svigtet den By, som jeg har den Ære at repræsentere. Dette beror jo derpaa, at naar jeg blot tænker paa et Arkiv, saa kunde jeg saa godt i den Henseende renoncere til Fordel for en By, der væsentlig er en Industri- og Handelsby. Men nu er jo efterhaanden den Tanke kommen frem her i Salen, først bragt frem af det ærede Medlem fra Kolding (Berg), og senere smukt støttet af det ærede Medlem fra Veile (Falkenstjerne), at der bør stables et Centralpunkt for de aandelige Interesser i Sylland. Denne Tanke er jeg ogsaa i høj Grad en Tilhænger af, og hvis det maa være mig tilladt, vil jeg bemærke, at jeg har i Grunden ikke lært denne Tanke af disse Herrer. Jeg har mangfoldige Gange, ogsaa før jeg havde mindste Forbindelse med Aarhus — jeg tror kun, jeg var reist der igjennem en Nat — tænkt mig, at Aarhus, saaledes som afsøde Tscherning udtalte, maatte være det Sted, hvor man oprettede en stor Højskole, et Universitet for den vestlige Del af Danmark. Senere har jeg ikke, naar jeg af og til har hørt Ordet her i Salen, talt om denne Sag, fordi jeg ikke vidste, at den havde saa stor Sympathi her, som det alligevel synes, at den har. Men nu da den er kommen frem, da den er bleven brændende, kan jeg ikke Andet end forlade det Standpunkt, jeg hidtil af en Slags Tilbageholdenhed, og tilmed ogsaa af den Grund, at jeg under den gamle, interessante By Viborg det saa godt, har indtaget i Udvalget. Det, jeg navnlig vil gjøre opmærksom paa, er dette, at hvis vi virkelig skulle komme til at skabe et saadant Uni-